

**WESELE –
WIELKIE DZIEŁO
NA SCENIE I W FILMIE**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Wesele – wielkie dzieło na scenie i w filmie

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- wskazuje znaczenie dramatu jako dzieła narodowego;
- dzieli się wrażeniami po obejrzeniu filmu i sztuki teatralnej.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z lekturą;
- praca z materiałem filmowym i sztuką teatralną;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne:

- *Wesele*, reż. Wawrzyniec Kostrzewski;
- *Wesele*, reż. Andrzej Wajda;
- *Wesele*, Stanisław Wyspiański.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Zaprezentowanie przez uczniów wrażeń po obejrzeniu filmu i sztuki teatralnej.
2. Informacja o prawach reżysera do zmian w odniesieniu do oryginału.

Część właściwa:

1. Wskazanie przez znaczenia *Wesela* Wyspiańskiego jako dzieła o znaczeniu narodowym.
2. Dyskusja o zmianach, które wprowadzili reżyserzy w porównaniu z tekstem literackim – uczniowie podają przykłady, z którymi nie spotkali się w dramacie Wyspiańskiego, np. w wersji Kostrzewskiego zamiast opisu dekoracji sztuka teatralna rozpoczyna się wspólnym zdjęciem bohaterów lub zakończenie, w którym Gospodyni trzyma dziecko (próba interpretacji wprowadzenia motywów); u Wajdy pojawia się prolog, podczas którego weselnicy jadą z krakowskiego rynku do bronowickiej chaty, stylizacja legendarnego Wernyhory na Piłsudskiego.

Część podsumowująca:

1. Odczytanie treści zamieszczonej na stronie TVP:

Wesele jest opowieścią o społeczeństwie, narodzie, o zbiorowości. Dziś, sto lat po odzyskaniu niepodległości, wszystkie społeczne debaty krążą wciąż wokół polskiej religijności, mitów i walk narodowo-wyzwoleńczych, niepodległości, polskiej rodziny,

sztuki i zróżnicowanego, skonfliktowanego społeczeństwa. Stanisław Wyspiański w *Weselu* profetycznie zrobił miejsce na to, co gorzkie, trudne i wzniosłe w polskiej historii, w zapisie polskich traum z roku 1900 znalazło się miejsce także i na te, które dopiero miały nadejść... Wawrzyniec Kostrzewski zrealizował spektakl opierając się na teatralnej umowności, uruchamiając wyobraźnię widza poprzez niedopowiedzenie, plastyczny skrót, symbol, skupiając się na aktorze i słowie. Struktura dramatu Wyspiańskiego wręcz nakazuje poruszać się między czasami, znaczeniami i przestrzeniami. To jedna z zachęt do odważniejszego otwarcia się na symbolizm i do przeprowadzenia głębszej analizy pod kątem współczesności. Źródło: <https://centruminformacji.tvp.pl/41012391/premierowe-wesele-w-teatrze-telewizji>.

2. Komentarz nauczyciela do wprowadzenia przez Wajdę cytatów malarskich, których nie było w dramacie – obrazu *Trumna chłopska* Aleksandra Gierymskiego, *Melancholii* Jacka Malczewskiego oraz obrazów samego Wyspiańskiego.

Komentarz metodyczny:

Lekcję należy przeprowadzić po omówieniu *Wesela* Wyspiańskiego i obejrzeniu przez uczniów spektaklu w reż. W. Kostrzewskiego oraz filmu A. Wajdy. Zastosowana w lekcji dyskusja kształtuje umiejętność wypowiedzi, przydatną na rynku pracy. W trakcie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii. Podczas oceniania należy zwrócić uwagę na wkład pracy, poprawność wypowiedzi oraz nagrodzić aktywność uczniów ze SPE. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.